

PHẬT THUYẾT THẬP THIÊN NGHIỆP ĐẠO KINH

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 17/09/2000

Giảng tại: Tịnh tông Học hội Singapore

Việt dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

Tập 69

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời mở kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, trang thứ mười, hàng cuối cùng, bắt đầu xem từ câu cuối:

“*Bấy, thân tướng đoan nghiêm, đại chúng đều tôn kính.*” Đây là loại thứ bảy trong tám loại thiện quả do đoạn sân giận mà có được. “Thân tướng đoan nghiêm”, đoan nghiêm là đoan chánh, trang nghiêm. Trong Phật pháp nói trang nghiêm, chính là người thông thường nói đoan trang tốt đẹp. Từ đó cho thấy, Phật nói với chúng ta trong kinh Đại thừa: “*Tất cả chúng sanh đều có trí tuệ, đức tướng của Như Lai.*” Chữ “tướng” trong câu này chính là nói “thân tướng đoan nghiêm”, đoan chánh tốt đẹp, chẳng phải là điều chúng ta có thể tưởng tượng ra được, đây là tự tánh tự nhiên lưu lộ ra, trên quả địa Như Lai thì là sự lưu lộ cứu cánh. Ngày nay, tướng của chúng ta biến thành thô xấu như thế này, nguyên nhân chính là tham sân si, kiến tư, trần sa phiền não đã khiến tướng hảo vốn trang nghiêm viên mãn biến thành ra như thế này. Đây đúng là Thế Tôn trong phần mở đầu của kinh này đã khai thị cho chúng ta: “*Tất cả pháp từ tâm tướng sanh.*”

Chân tâm là thuần thiện, là chí thiện. Cổ thánh tiên hiền đã nói “đạt đến chí thiện”, chí thiện ở đâu? Chí thiện chính là bản tâm, chính là chân tâm bản tánh, cảnh giới mà chân tâm biến hiện ra chính là chí thiện. Tâm không chân, tâm không thành thì biến chí thiện thành bất thiện. Chúng ta phải hiểu đạo lý này, sau khi hiểu rồi thì chúng ta mới biết được tầm quan trọng của việc khôi phục chân tâm. Chư Phật Như Lai khác với chúng sanh trong chín pháp giới ở chỗ nào? Không gì ngoài việc khôi phục chân tâm tự tánh đến cứu cánh viên mãn. Một khi khôi phục thì tất cả đều khôi phục, đúng như điều mà trong kinh Đại thừa đã nói: “*Một là tất cả, tất cả là một*”, trí tuệ, năng lực, đức tướng toàn bộ đều được khôi phục. Cảnh giới này chính là nhất chân pháp giới mà trong kinh Phật đã nói, như vậy mới cảm được “*đại chúng đều tôn kính*”. “*Đại chúng*” này là tất cả đại chúng, những đại chúng nào vậy? Chư Phật Như Lai. Chư Phật Như Lai tôn trọng lẫn nhau, tôn kính lẫn nhau. Chư Phật Như Lai mà còn tôn kính thì chúng sanh trong

chín pháp giới lý nào lại không tôn kính cho được? Chúng ta hãy tỉ mỉ mà tư duy, mà thể hội, sự tôn kính của chư Phật Như Lai là chân thành, cứu cánh, viên mãn.

Chúng sanh giác ngộ trong chín pháp giới đều biết tôn kính, chỉ có chúng sanh mê hoặc điên đảo mới không biết tôn kính. Nếu không hiểu rõ chân tướng sự thật thì tâm tôn kính của họ không thể sanh khởi, họ bị phiền não che mắt. Thế nhưng người giác ngộ cứu cánh, giác ngộ cứu cánh này nếu chúng ta hạ tiêu chuẩn này thấp xuống một chút thì là Sơ trụ Bồ-tát của Viên giáo đã “phá một phẩm vô minh, chứng một phần pháp thân”, đây là chân thật giác ngộ, lúc này họ giống như chư Phật Như Lai vậy, tôn kính chúng sanh sáu cõi. Chúng sanh sáu cõi không tôn kính họ, nhưng họ tôn kính chúng sanh sáu cõi, vì sao vậy? Vì họ giác ngộ rồi, đạo lý chính ở chỗ này; giác ngộ rồi thì nhất định tôn kính, nhất định chăm sóc giúp đỡ vô điều kiện, đây là dáng vẻ của giác ngộ. Chúng ta tỉ mỉ quán sát thể hội thì có thể sáng tỏ. Nếu họ còn có phân biệt, còn có chấp trước thì chắc chắn chưa giác ngộ, trong Phật pháp gọi là chánh giác, họ không có. Cho nên tu học Phật pháp, làm thế nào có thể khế nhập lời dạy của thánh hiền? Chắc chắn không phải là kiểu học ghi nhớ, kiểu học ghi nhớ đối với chúng ta chỉ là một hình ảnh mà thôi, khiến chúng ta trong mê hoặc điên đảo, nghe nói có một sự việc như vậy, nhưng không thể vào được cảnh giới, muốn vào được cảnh giới thì phải thật làm. Việc thật làm này, trong kinh này Phật chỉ dạy chúng ta là đoạn thập ác, tu thập thiện, phải khiến cho trong tâm của chính mình không còn chút sân giận nào cả, tham sân si phải xả hết.

Chúng ta nhìn thấy một đứa trẻ có thể thương yêu động vật nhỏ, thương yêu kiến, chúng ta bèn nhận được sự khai thị. Giết kiến là việc hết sức bình thường, đứa trẻ sẽ hỏi lại một câu: “Nếu bạn là kiến, bạn có bằng lòng để người khác giết bạn hay không?” Đây là trí tuệ, đây là phương pháp của trí tuệ. Cổ thánh tiên hiền đã nói: *“Điều mình không muốn, đừng làm cho người.”* Tôi tin đứa trẻ tuy chưa đọc qua hai câu này, nó cũng không biết đạo lý này, thế nhưng nó làm được. Vì sao nó làm được? Thiên tánh; thiên tánh chính là chân tâm của chính mình, bản tánh của chính mình. Tâm của trẻ nhỏ vẫn chưa bị phiền não thế tục làm ô nhiễm, bản tánh của chúng vẫn còn, tâm của chúng cùng tâm của chư Phật Bồ-tát giống nhau. Nếu có thể vĩnh viễn gìn giữ tâm như trẻ nhỏ thì người này chính là Phật Bồ-tát. Làm thế nào gìn giữ? Đây là vấn đề lớn. Chúng hiện nay vẫn còn nhỏ, đến mười mấy tuổi dần dần sẽ bị ô nhiễm, hai mươi mấy tuổi, ba mươi mấy tuổi, bốn mươi mấy tuổi thì ô nhiễm nghiêm trọng nhất, hoàn toàn mê mất bản tánh. Cho nên, người xưa dạy làm thế nào có thể gìn giữ được tâm như

trẻ nhỏ này, tâm như trẻ nhỏ chính là nói hoàn toàn không bị ô nhiễm; không cần thánh hiền dạy bảo bạn nhưng khởi tâm động niệm, hành vi việc làm của bạn cùng với chư Phật Bồ-tát, đại thánh đại hiền là như nhau.

Chúng ta phải học, chúng ta rất bất hạnh là lúc nhỏ không có người dạy bảo chúng ta, chúng ta đã bị cái thùng nhuộm xã hội làm cho ô nhiễm rồi. Đã bị ô nhiễm, hiện nay muốn trừ bỏ ô nhiễm này, đương nhiên không dễ dàng. Thế nhưng chính mình phải biết, nếu không trừ bỏ ô nhiễm này thì chắc chắn phải sanh tử luân hồi, không thể thoát ra. Nếu chúng ta thật sự mong cầu trong một đời này ra khỏi ba cõi, liễu thoát sanh tử, không còn sanh tử luân hồi nữa thì nhất định phải đoạn dứt ô nhiễm. Đối với chúng ta mà nói, phương pháp duy nhất có thể giúp chúng ta đoạn những ô nhiễm này chính là “đọc tụng Đại thừa, vì người dẫn nói”. Đọc tụng là nghe giáo huấn của Phật Bồ-tát, sau khi nghe rồi nhất định phải chăm chỉ nỗ lực mà làm, tìm lại được tâm yêu thương chân thật viên mãn trong tự tánh. Đại từ đại bi là thứ vốn có trong tự tánh, không phải học được từ bên ngoài. Chúng ta đã bị những ô nhiễm của phiền não tập khí che mắt, cho nên tự tánh không thể hiển lộ, thứ hiển lộ ra đều là tự tư tự lợi, đều là tổn người lợi mình, đây là chắc chắn sai lầm.

Trong lúc giảng giải, tôi hay nhắc nhở mọi người, tổn người nhất định là không lợi mình, chỉ có lợi người mới là lợi mình; tổn mình lợi người thì đó là chân thật lợi mình. Đạo lý này sâu, người thông thường không hiểu được, nguyên nhân không hiểu được vẫn là phiền não tập khí quá nặng. Bởi vì đây là tánh đức, đây không phải do tu mà có, mà tự tánh vốn sẵn có. Tam độc, Phật trong kinh luận Đại Tiểu thừa, giáo học của Hiền giáo, Mật giáo thời thời khắc khắc đều nhắc nhở chúng ta, chúng ta quả thực là đã mê quá sâu nặng, hằng ngày nhắc nhở nhưng chúng ta không cách gì giác ngộ, không có cách gì hồi đầu, đây gọi là nghiệp chướng sâu nặng, sâu nặng đến mức biến thành nhất-xiển-đề. Nhất-xiển-đề là tiếng Ấn Độ, ý nghĩa là đã bị đoạn hết thiện căn; thiện căn thì không thể nào đoạn được, đây là thí dụ thôi, “đoạn” là nói thí dụ. Phật có dạy cỡ nào, có nhắc nhở thế nào nhưng thiện niệm của bạn đều không thể đề khởi, cho nên tuy là thiện căn chưa đoạn nhưng dường như là đã đoạn rồi, nghiêm trọng đến mức này. Do đây có thể biết, tham sân si giảm được một phần thì thiện căn của bạn lớn thêm một phần; giảm được hai phần thì thiện căn lớn thêm hai phần. Thiện căn chắc chắn là lợi tha, còn tham sân si nhất định là tự lợi. Cho nên, tự lợi là đọa lạc đi xuống, đọa đến tận cùng là địa ngục A-tỳ; lợi tha là hướng lên trên, lên đến đỉnh điểm chính là Phật quả cứu cánh viên mãn.

Cho nên, nếu chúng ta muốn cầu Phật đạo thì bạn phải chân thật biết xả mình vì người, đây là Phật đạo, đây là Bồ-tát đạo. Vì người mà trong đó vẫn không thể xả mình, đây chính là trong thiện nghiệp xen tạp bất thiện. Phần đầu của bộ kinh này, Phật dạy chúng ta đạo để thành Phật. “*Thường niệm thiện pháp*” là tâm thiện, thiện pháp là lìa tham sân si. “*Tư duy thiện pháp, quán sát thiện pháp*”, quán sát là hạnh thiện, tư duy là ý niệm thiện. Người mà có tâm thiện, ý niệm thiện, hạnh thiện thì người này chính là Phật Bồ-tát. “*Chẳng để mấy may bất thiện xen tạp*”, nếu xen tạp bất thiện thì là chúng sanh của chín pháp giới. Các vị phải biết, thông thường chúng ta gọi là mười pháp giới, trong mười pháp giới là tu thiện xen tạp bất thiện, nếu nói không xen tạp chút bất thiện nào thì họ ở nhất chân pháp giới, họ không ở trong mười pháp giới. Nhất chân pháp giới là quả báo chân thật, còn tứ thánh pháp giới của mười pháp giới là quả báo tương tợ, không phải chân thật.

Bạn xem, đại sư Thiên Thai nói “Lục tức Phật”¹, chúng ta phàm phu trong sáu cõi chỉ có *Lý tức Phật*, *Danh tự tức Phật*, *Quán hạnh tức Phật*, sáu cõi chỉ đến đây; tứ thánh pháp giới là *Tương tợ tức Phật*, các vị nghĩ xem, “tương tợ” không phải là thật; trong nhất chân pháp giới mới gọi là *Phần chứng tức Phật*, đó là thật, không phải giả. Chúng ta có muốn ở tứ thánh pháp giới của mười pháp giới hay không? Không muốn. Không muốn là nguyện vọng của chúng ta, trên thực tế chúng ta có thể làm được hay không? Khó! Đoạn hết kiến tư phiền não thì

---

¹ **Lục tức Phật** (六即佛): Sáu giai vị Phật được phân biệt theo *Lục tức* do tông Thiên Thai lập ra.

1. Lý tức Phật (Lý Phật): Chỉ cho tất cả chúng sanh. Bởi tất cả chúng sanh vốn đầy đủ lý Phật tánh, cùng với chư Phật không hai không khác.

2. Danh tự tức Phật (Danh tự Phật): Chỉ cho người nghe biết giáo pháp từ thiện tri thức, hoặc là xem kinh điển mà thấu suốt được lý tánh tức Phật. Những người này từ nơi danh tự mà thông đạt tất cả các pháp đều là Phật pháp.

3. Quán hạnh tức Phật: Chỉ cho những người đã rõ biết tất cả pháp đều là Phật pháp, từ đó nương theo giáo pháp tu hành mà quán chiếu được rõ ràng, lý và tuệ tương ưng, quán hạnh tương tức, ngôn hạnh nhất như. Giai vị này chia làm 5 phẩm vị: Tùy hỷ, Đọc tụng, Thuyết pháp, Kiêm hành lục độ, Chánh hành lục độ.

4. Tương tợ tức Phật: Giai vị đã đoạn trừ được kiến tư hoặc, hàng phục được vô minh, sáu căn thanh tịnh, tương tợ như thật chứng chân lý. Giai vị này tương đương với Thập tín vị.

5. Phần chứng tức Phật (Phần chân tức Phật): Chỉ cho giai vị đoạn một phần vô minh, chứng một phần trung đạo, tức là giai vị Thập trụ, Thập hạnh, Thập hồi hướng, Thập địa và Đẳng giác, dần dần phá được một phẩm vô minh mà chứng được một phần trung đạo.

6. Cứu cánh tức Phật: Chỉ cho giai vị đoạn trừ phẩm vô minh cuối cùng, đạt được trí giác cứu cánh viên mãn, đây tức là giai vị Diệu giác Phật quả.

Trí (ngộ) và tình (mê) tuy có cạn sâu khác nhau nhưng cùng chung một thể tánh và hỗ tương cho nhau, nên gọi là Lục tức Phật.

mới có thể sanh đến tứ thánh pháp giới; đoạn hết trần sa phiền não rồi, còn phải phá một phẩm vô minh thì mới có thể ra khỏi tứ thánh pháp giới, điều này không dễ dàng. Tám vạn bốn ngàn pháp môn đều là con đường này, đây gọi là “thông đồ đại đạo”, con đường phổ thông để thành Phật. Theo con đường này mà đi, chúng sanh thời mạt pháp chúng ta một người cũng không thành tựu. Điều này tức là khẳng định chúng ta không có năng lực đoạn phiền não. Cho nên, Phật pháp truyền đến thời mạt pháp, tám vạn bốn ngàn pháp môn, các vị phải biết, chỉ còn lại một pháp môn có thể đi được thông, đó là mang nghiệp vãng sanh. Chỉ có một môn này mới có thể giúp bạn ra khỏi mười pháp giới. Ngoài môn này ra, nhất định không tìm được môn thứ hai.

Thiền là đường tắt, là một pháp môn tốt. Các vị xem, ngày trước pháp sư Đàm Hư đã nói một cách khẳng định, trong thời đại này từ nơi thiền mà tu hành thành tựu, ra khỏi mười pháp giới thì một người cũng không có; ngài nói trong đời ngài đã thấy được người tu thiền đắc thiền định. Người đắc thiền định tương lai đi đến nơi đâu? Trời Tứ thiền. Bạn có thể chứng được sơ thiền thì bạn sanh trời Sơ thiền; bạn chứng được nhị thiền thì bạn sanh trời Nhị thiền, nhưng không ra khỏi sáu cõi luân hồi! Người thế nào mới có thể ra khỏi sáu cõi luân hồi? Người đại triệt đại ngộ, minh tâm kiến tánh. Đàm lão nói, trong đời ngài một người cũng không thấy, không những không thấy, mà nghe cũng chưa từng nghe nói, như vậy bạn biết được việc này khó cỡ nào!

Pháp môn Tịnh độ, vẫn chưa đoạn phiền não tập khí. Tuy là chưa đoạn, nhưng họ có năng lực điều phục, việc này chúng ta phải hiểu. Nếu như không điều phục được thì đời này cũng không thể thành tựu. Muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc thì công phu niệm Phật của bạn phải có thể phục được phiền não. Tuy là có phiền não, có tập khí nhưng nhất định không khởi tác dụng, đây là thật sự phục được phiền não, như vậy mới có thể nắm chắc vãng sanh. Sanh đến thế giới Tây Phương Cực Lạc, đó là “đại chúng đều tôn kính”, đây là thật, không phải giả, chư Phật Như Lai đều tôn kính, đều vỗ tay khen ngợi bạn, bạn hiếm có, đời này bạn thành tựu rồi, chư Bồ-tát, chư đại A-la-hán thấy đều tán thán. Cho nên, nếu các đồng tu muốn trong đời này thành tựu thì phải chuyển đổi thập ác thành thập thiện. [Nếu không chuyển đổi được] thì phải biết, đời này chỉ có thể kết duyên với thế giới Tây Phương Cực Lạc, chứ không thể đi được.

Tôi đã giảng *tịnh nghiệp tam phước* rất nhiều lần, thường xuyên nhắc nhở, muốn vãng sanh cõi *Phàm thánh đồng cư* của thế giới Tây Phương Cực Lạc thì phải thật sự làm được điều thứ nhất của tam phước. Điều thứ nhất là “hiếu dưỡng

cha mẹ, phụng sự sư trưởng, từ tâm không giết, tu tập thiện nghiệp”, vậy thì bạn chắc chắn sanh cõi *Phàm thánh đồng cư*, đã nắm chắc rồi. Bạn có thể làm được điều thứ hai thì bạn chắc chắn sanh cõi *Phương tiện hữu dư*. Ba điều bạn thấy đều làm được thì bạn chắc chắn sanh cõi *Thật báo trang nghiêm*. Phần sau quá cao, không dễ dàng, mức độ thấp nhất là điều thứ nhất, bốn câu này chúng ta phải làm được, hết lòng nỗ lực mà làm. Phải biết nếu không làm được thì không thể ra khỏi luân hồi, nếu bạn muốn vượt thoát luân hồi thì nhất định phải làm cho được! Tốt rồi, thời gian hôm nay đã hết, chúng ta giảng đến đây.